

Helsingin perhepäivähoidon Vasu-näkökulmia keväällä 2005

Keväällä 2005 helsinkiläiset perhepäivähoitajat tarkastelivat Vasun keskeisimpiä teemoja valmiiksi tehdyssä lomakkeessa olevan rungon mukaisesti. Osa perhepäivähoitajista täytti oman lomakkeen, usein ryhmäperhepäiväkodit täyttivät yhteisen lomakkeen. Joillakin alueilla perhepäivähoitajat kävivät asioita yhteisesti läpi. Osa perhepäivähoidon ohjaajista teki oman alueensa perhepäivähoitajien näkemyksistä koosteen. Nämä koosteet lähetettiin allekirjoittaneelle. Kiitos kaikille prosessissa mukana olleille usealle sadalle perhepäivähoitajalle ja perhepäivähoidon ohjaajalle. Näkemyksistä välittyi lähes järjestään punnittu ote Vasun teemojen käsittelyyn, vaikka perhepäivähoidon arki on muutenkin työntäyteistä. Näkökulmien arviointiin oli kyetty todella paneutumaan muista kiireistä huolimatta. Toivottavasti on kyetty siirtämään tähän koontiin edes osa siitä kokemuksesta, viisaudesta ja dynaamisuudesta, joka vastauksista välittyi. Toivottavasti tämä koonti myös auttaa muodostamaan tämän päivän perhepäivähoidon kokonaiskuvaa sen monimuotoisuutta hukkaamatta.

Koska vastauksista osa tuli yksityisiltä hoitajilta, osa ryhmiltä ja osa alueilta, ei yksittäisten näkökulmien esiintymisen lukumääriä ole mielekästä ilmoittaa prosenttiosuuksina, kuten päiväkotien vastaavassa kartoituksessa on tehty. Näkökulmien järjestys kuvaa kuitenkin asioiden mainintojen lukumäärää, useimmin mainitut asiat on mainittu ensin ja harvemmin mainitut alempana. Kaikki vastaukset on analysoitu kesä-heinäkuussa 2005. Perhepäivähoitajien kuvaukset olivat suoranainen runsaudensarvi. Analyysin ensimmäisessä vaiheessa etsittiin aineistolähtöisesti perhepäivähoitajien aineistosta nousevia keskeisiä teemoja ja aiheita. Sen jälkeen, lähinnä tukkimiehen kirjanpidolla, katsottiin eri aiheiden esiintymisten lukumäärää kussakin teemassa. Raportti siis pyrkii tuomaan esiin helsinkiläisten perhepäivähoitajien omat näkemykset perhepäivähoitajien omista lähtökohdista. Tarkoituksena on, että henkilökunnan näkemykset pääsisivät esiin mahdollisimman täysinä silti hukkaamatta Vasun ja Helsingin kaupungin keskeisiä linjauksia. Tehtävä on ollut haastava. Koonnin varsinainen tarkoitus on ensi sijassa toimia palautteena, perspektiivinantajana ja virikkeenä syksyn 2005 aikana tapahtuvaa Vasun jatkotyöstöä varten. Näin voidaan tarjota perspektiiviä ja vaihtoehtoisia näkökulmia usein erillään muista työskentelevälle perhepäivähoitajalle. Syyskuussa 2005 perhepäivähoidon ohjaajille lähetetään sekä tämä koonti että ohjeet ja työskentelypohjat Vasun edelleen työstämiseksi syksyllä 2005 (Vasu-ohje pph.doc).

Nelikentissä on runsaasti mielenkiintoista ja ajankohtaista ainesta ja niiden tarkastelu on jo itsessään palkitsevaa. Nelikentät ovat kuitenkin ensi sijassa tarkoitettu jatkotyöskentelyn lisävirikkeeksi. Tässä ja nyt -muotoutuvassa vuorovaikutuksessa laaja suunnitelma on kuitenkin joskus rasite. Siksi oman Vasun työstön keskeinen prosessi on karsinta, ei lisäys! Nelikenttä josta yhdellä silmäyksellä näkee kokonaistilanteen, on usein paras.

Jyrki Reunamo
Syyskuu 2005

1. Perhepäivähoidon toteuttaminen

<p>Mitä ovat työssäsi tärkeimmät tavoitteet, joita juuri nyt aktiivisesti työstät? Mitä haluaisit parantaa työssäsi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosiaaliset tavoitteet (hyvät tavat, toisten huomioonottaminen, rajat, kaverit) • Yksilöllisyys, lapsen erityislaadun huomiointi • Lapsen hyvinvointi, turvallisuus ja luottamus • Omatoimisuuden tukeminen • Perushoidon sujuminen • Lapsen valmiudet (esiopetus, taidot) • Päivittäinen ohjattu ja suunniteltu tuokio • Lisää palkkaa, työhuonevähennys • Kodinomaisuus ja kiireettömyys • Lasten jakaminen samanikäisten pienryhmiin (ryhmä-pph) • Kehittyä itse, kouluttautua, oma jaksaminen 	<p>Mitä uusia kokeiluja ryhmässäsi on meneillään paraikaa? Miten pidät yllä ryhmässäsi uusia näkökulmia avaavaa, tutkivaa ilmapiiriä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luontoon liittyvä toiminta: Puutarha, kasvit, ötökät, tutkiminen, maa, vesi, tuli, ilma • Retket, erityisesti metsä: Metsämörri, seikkailu, liikunta, vuodenaajat • Lapsilähtöisyys: Lasten ideoiden kuuntelu ja ruokkiminen, yhdessä kehittäminen • Perushoito, työkasvatus (omatoimisuus, kotityöt, tiskaus, apulainen, leipominen ym.) • Kirjat: Lukeminen, kirjat esillä, kirjasto, kuvat • Oma koulutus, tiedon jako • Ilmaisu: Laulu, musiikki, draama, sadutus • Oman asenteen tarkistaminen, vanhempien ideat ja toiveet
<p>Millaiset asiat ovat aiheuttaneet omassa työssäsi eniten häiriötä ja turhautumista viime aikoina? Mikä työssäsi turhauttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten vaihtuvuus, poissaolot, vajaa ryhmä • Ainainen siivous, vaatehuolto, kotityöt • Oma sairaus • Oma riittämättömyys, lasten pahoinvointi • Työyhteisön, tiimin, pienryhmän ristiriidat • Varahoitolapset • Vanhemmat eivät pidä sovituista asioista kiinni • Vanhemmat eivät piittaa lapsen asioista • Haasteelliset, vaikeat lapset • Liiallinen kiire • Poissaoloista ei ilmoiteta, epäsäännölliset hoitoajat • Perheen kriisi, vaikea perhe • Varakotina työskentely epävakaa 	<p>Mihin asioihin olet omassa työssäsi tyytyväisin? Mitkä asiat toimivat parhaiten työssäsi, asiat joita et halua menettää?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työ on itsenäistä, vapaata, monipuolista ja aikataulut ovat omissa käsissä • Lapsiryhmät ovat riittävän pieniä ja toimivia • Yhteistyö työtovereiden kanssa on toimivaa • Oma hyvä ammattitaito • Voi työskennellä kotona, kodinomaisuus • Lasten leikki on antoisaa ja sujuvaa • Lasten kanssa tekeminen on rikasta • Työ on ollut jatkuvaa ja säännöllistä • Työssä on voinut joustaa tarpeen mukaan • Lasten tyytyväisyys, läheisyys • Päivittäin näkee työnsä tuloksen ja oppimisen • Muuta: oman lapsen hoito, "suurperhe", ulkoilu, luonto

2. Vanhempien osallisuus perhepäivähoitossa

<p>Millä tavoin pyrit tukemaan perheitä, mikä on perheen tukemisessa tärkeää?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanhempien herkkä kuuntelu ja keskustelu vanhempien kanssa, aikaa vanhemmille • Oman näkemyksen kertominen, maalaisjärjen käyttö • Omien kokemusten jako, esimerkit arjesta • Vanhempien rohkaisu • Avoimet ja luottamukselliset välit vanhempiin • Vaikeistakin asioista pystyttäisiin puhumaan • Hoito- ja kasvatussuunnitelman teko • Ohjaaminen tukipalveluihin 	<p>Mitä lisämahdollisuuksia voisi olla perheiden tukemiseksi ryhmässäsi/päiväkodissa? Entä vanhempien runsaammalla osallistumisella?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teemaillat (taidenäyttely, tempaukset, kierrätysviikot, askarteluillat, kirpputori) • Vanhempien yhteiset tapaamiset • Vanhemmat päiväksi mukaan, avoimet ovet, retkille, työpaikoille • Vierailija vanhempainiltaan, alueen vanhempainillat • Vanhemmat osallistuvat jo liikaa, haittaavat työtä • Tukipalveluihin ohjaaminen, elto • Keskusteluille rauhallinen aika ja paikka • Ympäri vuorokautinen hoito (eri korvaus) • Vanhempien kodeissa vierailu
<p>Mikä vaikeuttaa perheiden tukemista ja yhteistyötä vanhempien kanssaryhmässäsi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näkemuserot vanhempien kanssa, erilainen linja, vanhempien tavat • Vanhempien kiire, väsymys • Vanhemmat eivät halua keskustella, salailevat tai valehtelevat • Vanhemmat eivät ole kiinnostuneita • Vanhemmat eivät pidä kiinni sovituista säännöistä • Epäsäännölliset hoitoajat, ei ilmoiteta poissaoloista • Vanhempien ristiriidat, vanhemmat eivät kerro toisilleen asioita • Ei yhteistä kieltä • Ei yhteisön tukea 	<p>Mitkä asiat toimivat parhaiten yhteistyössä vanhempien kanssa, osana kasvatuskumppanuutta?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päivittäiset keskustelut vanhempien kanssa lasta tuottaessa ja haettaessa • Yhteys vanhempiin on avoin ja luottamuksellinen • Vanhempien kanssa on yhteiset linjat kasvatuskysymyksissä • Hoito- ja kasvatussuunnitelmien teko toimii hyvin • Kasvatuskumppanuus, tasavertaisuus toimii, vanhemmat arvostavat pph:n työtä • Kaikkien perheiden tilanteeseen ehtii perehtyä • Kokemuksen (työ, omat lapset) kautta saatu asiantuntemus, toimivat esimerkit • Pehmeä lasku, tutustuminen • Tieto kulkee (esim. reissuvihko, vanh. toiveet)

3. Erilaiset lapset

<p>Mitä olisi tärkeää huomioida erilaisia lapsia ajatellen (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsen persoonallinen, yksilöllinen huomiointi ja hyväksyntä • Eri-ikäiset lapset tarvitsevat erilaisia asioita • Lasten tasavertainen kohtelu • Lasten oman kulttuuriperinnön tukeminen • Ryhmään sopeutuminen, toimintaa osallistuminen • Lapsen ymmärtäminen (erityisluonne, tarpeet) • Kaikki lapset voisivat kokea onnistumista • Erilaisuuden huomiointi: uskonto, ruoka, lääkitys, unen tarve, diabetes, hoito, terapia • Kieli, selkeä puhe, kuvien käyttö apuna 	<p>Miten erilaiset lapset (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset) voisivat tuoda vielä lisää rikkautta toimintaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erilaisiin kulttuureihin tutustuminen: juhlat, ruuat, tavat, vanhemmat avuksi • Lisätä erilaisuuden hyväksyntää ja suvaitsevaisuutta • Erilaisten lasten avulla syvenee tieto yleisemminkin lasten kehityksestä • Vauvojen hoivaus tuo lapsille arvokasta ainesta omaankin tunne-elämään • Uusi kieli, kommunikaatiotavat, kuvien käyttö, eleet, ilmeet, viittomat • Uusia leikkejä, lauluja ja tarinoita • Kun lasten ideoista innostutaan • Ainoat lapset saavat seurata, erilaiset lapset integroituvat
<p>Millä tavoin erilaiset lapset ovat tuottaneet epävarmuutta ja epätietoisuutta ryhmässäsi (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsi on haastava, tiedon ja taidon puute (suhtautuminen, keinot) • Uusi lapsi (tutustuminen, vanhempien kaipuu, ei tietoa lapsesta tarpeeksi) • Kielen oppiminen, ymmärtäminen, suomi toisena kielenä • Erilaiset ruokavaliot ja allergiat • Poissaolot (kaverit, rytmittömyys, irrallisuus) • Aggressiivisuus (pelko, riidat, dominointi) • Kulttuurien erilaisuus, tuntemattomuus • Ei saa erityislapsen taustatietoja • Karkaileva lapsi (ei aitoja ym.) • Eri hoitajien lapsilla eri käytännöt • Vanhempi lapsi yksinäinen, uhmaikäinen sotkee, arka lapsi lämpenee hitaasti 	<p>Mitä hyvää erilaiset lapset ovat tuoneet ryhmääsi (esim. maahanmuuttajalapset, erityislapset, eri-ikäiset lapset)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapset oppivat hyväksymään ja ymmärtämään erilaisuutta, rohkaistuvat • Eri-ikäiset lapset täydentävät toisiaan (auttaminen, vanhemmat, hoitaminen) • Erilaiset lapset rikastavat toistensa toimintaa (uusia leikkejä ja tapoja) • Lapset oppivat ottamaan toisia ihmisiä huomioon (sosiaalisuus) • Erilaiset lapset tuovat työhön haasteellisuutta ja mielenkiintoa (koulutus) • Hoitajan ammattitaito kehittyy • Ravitsemusasioiden miettiminen on arkea (ruokavaliot, allergia) • Kulttuurien arvostus (myös suomalaisen) kasvaa • Tytöt ja pojat täydentävät toisiaan

4. Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus

<p>Mitkä asiat työssäsi sujuvat tavoitteellisesti, edistyvät asettamiesi tavoitteiden mukaisesti?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perushoito ja arki sujuu, päivärytmi on kohdallaan • Sosiaaliset tavoitteet (ristiriitojen ratkaisu, rajat, hyvät tavat) • Lasten tunne-elämän, turvallisuuden, kiinnittymisen tukeminen • Lapsen kehityksen, oppimisen tukeminen • Kasvatuskumppanuus, asiakaslähtöisyys • Itsenäisyyden ja omatoimisuuden tukeminen • Erilaiset toimintatavat: Musiikki ja laulu, Metsämörri, käden työt, juhlat, projektit • Rauhallisuus, kiireettömyys 	<p>Missä tilanteissa utelias, mielenkiintoinen ja kokeileva toiminta parhaiten kukoistaa ryhmässäsi? Miten sitä voisi edelleen ruokkia?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnossa: Pelloilla, rannoilla, ojassa, pikku lätäkössä, suurennuslasin alla, erityisesti metsässä • Retkillä lähiympäristöön ja ulkoilussa • Arjen puuhissa: Ruokailussa, ruuan valmistuksessa (erit. leipominen), perushoidossa • Vapaassa leikissä, roolileikissä, majaleikissä • Lukeminen, sadut, lorut, sadutus • Askartelussa, kuvataiteessa • Juhlissa, tapahtumissa, vierailuilla (vanhukset, sukulaiset, lemmikit) • Keskustelu, lasten ideoiden ihmettely • Kerhoissa ja tuokioiden aikana • Uudet välineet, pelit
<p>Mitkä tilanteet ovat omassa työssäsi kaoottisimpia: ahtaita, repiviä ja epäselviä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pukemis- ja riisumistilanteet (eteinen ahdas, vaikea porrastaa, pienillä kestää, siirtymät) • Lasten tuominen ja haku (aamuinen kiukuttelu ja ero, illalla rajat) • Kiire, yllättävät muutokset • Varahoitajärjestelyt, korvaavan työn velvoite • Oman kodin sotkuisuus • Poissaolot, ryhmäkoon vaihtuminen • Ongelmat tiimityössä • Levottomat, puolikuntoiset lapset • Omien menojen järjestäminen • Kesä, lomat (toiminnan yhdistäminen) • Ruuan valmistus • Tietotekniikka, Effica 	<p>Mitkä tilanteet ovat omassa työssäsi myönteisimpiä: iloisimpia, innostavimpia ja tasapainoisimpia?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten iloisuus ja innostuneisuus on tarttuvaa • Lasten oppiminen, kehitys ja onnistuminen on palkitsevaa • Positiivinen palaute (lapsilta, vanhemmilta ja työtovereilta) • Erilaiset retket, erityisesti metsäretket, luonto • Lukeminen lasten kanssa • Lasten sujuvat leikit, osallistuminen lasten leikkiin • Erilaiset keskustelut lasten kanssa • Läheisyys ja sylihetket • Lasten osoittama kiintymys ja luottamus • Toimintatuokiot (esim. laulu, musiikki) • Lasten toiminnan havainnointi, seuraaminen

5. Varhaiskasvatusympäristö

<p>Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) kaipaisi eniten parannuksia? Millaista?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työvälineitä, leluja pitäisi uusia. Vaihtelua välineisiin ja materiaaleihin • Pihalle pitäisi saada lisää virikkeitä, telineitä, välineitä • Kodin järjestelyjä pitäisi muuttaa • Lapsille pitäisi saada järjestettyä leikkipisteitä ja toimintanurkkauksia • Eteisen kohennus (kura, tuoli, ahtaus) • Tarvittaessa liikkumatilaa • Lisää säilytystilaa • WC, ergonomia 	<p>Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) virittää lapsia ja aikuisia ennakkoluulottomaan todellisuuden testaamiseen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulos lähteminen on paras tapa tutkimiseen • Luonto, vuodenaajat ja sää herättävät koko ajan uutta tutkittavaa • Metsässä on paitsi paljon tutkittavaa, siellä voi myös vapaammin kokeilla ja testata • Kodin tilat ovat monipuoliset ja tukevat tutkimista • Välineet voi pitää esillä ja saatavilla • Kirjat ja lukeminen virittävät ideoita • Ilmapiiri, kiireettömyys, turvallisuus herättää tutkimisen • Vesi- ja hiekkaleikit
<p>Mikä työympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) tuottaa eniten epäjärjestystä ja ristiriitoja?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eteinen ja wc ahdas tai toimimaton • Leikkivälineet ja tarvikkeet puutteellisia • Vain yksi lelu kutakin lajia • Tilanjako, koti ja työpaikka yhtä aikaa • Piha pieni tai virikkeetön • Turvallisuus (ulkoilu, aidat, liikenne) • Oma perhe kotona, naapurit (eri rytmi, meteli), aamut omassa perheessä, oman lapsen huone • Nukkumatilat, säilytystilat, pienet syövät esillä olevat tarvikkeet, ahtaus • Hissi, pitkät portaat, pitkät matkat • Ei työhuonevähennystä • Kuluminen, sekaisuus 	<p>Mikä työskentely-ympäristössäsi (esim. koti, tilat, lähiympäristö, materiaalit, välineet) on ollut toimivinta?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kodissa on riittävästi tilaa ja se toimii • Lähiympäristössä on runsaasti toimintamahdollisuuksia • Luonto ja metsä ovat lähellä ja runsaassa käytössä • Lähellä on käytettävissä tiloja erilaiseen toimintaan (saleja, jumppaa, kerhotila) • Läheinen leikkipuisto on hyvä • Oma piha on toimiva • Kotona on riittävästi erilaisia välineitä ja materiaaleja • Välinelainaamo toimii hyvin • Pihan telineet ovat hyvät ja monipuoliset • Muuta: Viihtyisyys, levon järjestäminen, pelit, keittiö, kaksi kerrosta, tietotekniikka

6. Leikkiminen

<p>Millä tavoin lasten leikkiedellytyksiä pitäisi ja voisi parantaa ryhmässäsi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten leikkirauhan ja oman leikkutilan turvaaminen • Leikin voi jättää tarvittaessa kesken, kiireettömyys • Aikuinen on läsnä, kiinnostunut lasten tekemisestä • Lelujen monipuolisuus ja mielekkyys • Kukaan ei jää ulkopuoliseksi • Lelut saataville, oppimisympäristön kehitys • Lapsi valitsee leikin itse, lapsilähtöisyys • Pienryhmät, ikätason huomiointi • Virikkeitä (huopia, huonekaluja, komeroita, pahvilaatikoita, tarinoita, kuvia, draamaa) 	<p>Millaiset leikit ovat viime aikoina siivittäneet lapset (ja aikuiset) kaikkein huimimmille matkoille?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mielikuvitusleikit (eläintarha, laiva, juna, hautajaiset) • Roolileikit (kotileikki, prinsessaleikki, vakoiluleikki) • Rakenteluleikit, materiaalit (isot ja pienet) • Vapaa leikki, seikkailu (raketti, sirkus, intiaani) • Sadut, tarinat, sadutus • Leikkipuistot, kentät, kiipeilyt, pelit • Ohjatut tuokiot: Laulu, musiikki, teatteri, nukketeatteri • Luonto: padot, sotkeminen ym.
<p>Mikä on viime aikoina häirinnyt lasten leikkiin keskittymistä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haastava lapsi, rajattomuus, riitely • Lasten vaihtuvuus, uusi lapsi, varahoito, uuden lapsen ikävä • Eri ikäiset lapset (pienet sotkee, isot ei ota pieniä mukaan, uhma) • Poissaolot, hoitoaikojen vaihtuvuus • Toimimaton, liian iso ryhmä • Lasten perhetilanne • Sää • Kiire, siivous, ovikello 	<p>Mikä on toiminut parhaiten lasten leikkiin sitoutumisessa? Mikä saa lapset parhaiten leikkimään keskittyneesti ja pitkäjänteisesti?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aikuisen kiinnostus, läsnäolo ja osallistuminen leikin kehitykseen • Lapsilla on käytössään oma leikkihuone, leikkimurkkauksia, rauhallinen tila • Ryhmä on kiinteä ja toimiva, lapsilla on kaveri • Lapsilla on tarpeeksi mielekkäitä leluja ja materiaaleja (rakentelu, hiekka, kehitystaso) • Lapset valitsevat ja keksivät itse oman mieltymyksensä mukaan leikkinsä • Erilaiset roolileikit (kotileikki, kampaamo, matkustusleikki, seikkailu) • Lapsilla on riittävästi aikaa viritellä leikkiä • Erilaiset majat, patjat, rakennelmat • Ei korjata leikkejä pois

7. Liikkuminen, taiteellinen kokeminen ja ilmaisu

<p>Mitä liikunnallisia tavoitteita työssäsi korostuu? Entä miten pyrit edistämään lasten luovien projektien kehitystä?</p> <p>Liikunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsää, puistoa ja maastoa käytetään hyväksi • Ulkoilu kaikin tavoin on hyvä asia • Arkiliikunta, kävely, peruskunto, välineet <p>Ilmaisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erilaisia tuokioita, musiikkia • Aikaa, lapsilähtöisyys <p>Yleistä: Kannustaminen ja rohkaisu, aikuisen mukanaolo, ilo ja nauttiminen</p>	<p>Miten voisi käytännössä rikastaa liikunnallisia kokemuksia ryhmässäsi? Entä lasten tuottamia taiteellisia ja ilmaisullisia projekteja?</p> <p>Liikunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaihtelevassa maastossa, luonnossa liikkumalla • Urheilulajien kokeilu, pelit, kentät, leikkipuisto, salit • Nuori Suomi, temppuradat, ohjattu liikunta <p>Ilmaisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pajat, käden taidot, hoitajien yhteistyö • Teatteri, rooli- ja vaateleikit, video, esitykset • Kuvataide, ympäristön muovaus, näyttely <p>Yleistä: Tiimin jäsenten vahvuuksien hyödyntäminen, aikuisten osallistuminen, lasten ideoiden työstäminen</p>
<p>Mikä vaikeuttaa ja rajoittaa lasten monipuolista liikkumista omassa ryhmässäsi? Entä lasten luovien projektien kehitystä?</p> <p>Liikunta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eri ikäisten lasten erilaiset tarpeet ja valmiudet • Kodin tilat (ahtaus, turvallisuus, meteli, naapurit) • Oma rajoittuneisuus, oma asenne, vanhempien rajoitukset • Useat rattaat, kaksosten rattaat • Ei salia ym. tiloja lähiympäristössä käytössä <p>Ilmaisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuonti- ja hakuajat • Vapaapäiväläinen, myöhään tuleva putoaa prosessista pois • Ei kerhoja, yhteistoimintaa, pajoja 	<p>Millaiset jutut ovat toimineet parhaiten lasten liikkumiseen liittyvissä asioissa? Entä lasten ilmaisun tukemisessa?</p> <p>Liikunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erilaiset retket, erityisesti metsäretket, kävely • Leikkipuistot, erilaiset kentät ja salit • Teline radat, jumpat <p>Ilmaisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roolileikit, teatteri, esitykset • Laulaminen ja musiikki • Lukeminen ja lorut • sadutus • Lasten kiinnostuksen mukaan toimiminen <p>Yleisesti ottaen vuodenaikojen hyväksikäyttö (kura, jää, hiekka, vesi ym.), vapaa leikki ja lasten rohkaisu</p>

8. Varhaiskasvatuksen suunnittelu

<p>Miksi suunnittelu on työssäsi tärkeää? Miksi suunnittelet (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helpottaa, voi säädellä päivän kuormittavuutta • Jäsentää, toiminnan tasapainoisuus ja selkeys • Lapsen kehityksen eri puolet tulee huomioida, kehitystä voi seurata • Lasten yksilöllisille ja monipuolisille tarpeille voidaan järjestää tilaa, kaikille jotakin • Vanhemmille tietoa, hoitoaikojen mielekkyyttä, voi valmistautua, osallistua • Lapsen toiveille voi raivata tilaa • Itse sitoutuu toimintaan, sijaisen helppo toimia, oma mielenkiinto • Vuodenajat, juhlat, merkkipäivät tulee huomioida 	<p>Miten arkeen saadaan riittävästi tilaa luovalle suunnittelulle (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoitajien pienryhmillä, tiimityöllä • Lasten kanssa kehittelemällä ja keskustelemalla • Vanhempien rohkaisulla, hoito- ja kasvatustilanteissa • Suunnittelu iltaisin tai lasten nukkuessa • Suunnittelu omasta asenteesta kiinni • Varahoitajan avulla, lisäämällä tunteja vuorokautteen • Suunnitelmien tallentaminen ja kierrätys, vuosiympyrä, kuukausitiedote • Dokumentoinnilla, muistiin merkitsemällä, suunnittelemalla! • Antamalla teemojen poikia rönsyjä
<p>Mikä on eniten hajottanut omaa suunnittelutyötäsi (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, lasten ja vanhempien kanssa suunnittelu jne.)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten poissaolot, epäselvyydet ja muutokset hoitoajoissa, varalapsen, lasten vaihtuminen • Kiire • Vanhemmat eivät muista suunnitelmia tai välitä niistä • Tiimi ei tee yhteistyötä, ei suunnittelua • Erilaiset lomajärjestelyt • Lapset aina läsnä, ei rauhaa • Liikaa kerhoja, siivousta, byrokratiaa ym. ylimääräistä • Oma asenne, viitsimättömyys 	<p>Minkälainen suunnittelu on osoittautunut parhaaksi työssäsi (esim. lapsikohtainen suunnittelu, tuokiosuunnittelu, viikkosuunnittelu, vuosisuunnittelu, suunnittelu lasten ja vanhempien kanssa jne.)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Useimmiten viikkosuunnittelu • Vuosisuunnittelu, runko josta joustetaan • Lapsikohtainen suunnittelu, HoKa • Päivittäinen suunnittelu, tuokiosuunnittelu • Lapsilähtöisyys, lasten osallistuminen suunnitteluun • Vanhemmat mukana suunnittelussa • Tiimin yhteinen suunnittelu • Suunnitelmavarasto, josta ammennetaan tarpeen mukaan • Yhteisten juhlien, tapahtumien ja projektien suunnittelu • Vapaaehtoisuus: mahdollisuudet esillä

9. Verkostoyhteistyö

<p>Mitä haluat verkostoyhteistyöltä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteisiä projekteja, tutustumista (aloitus), tapaamisia, yhteishenkeä • Yhteisiä juhlia ja tapahtumia (konsertteja, teatteria, pyhäpäivät, leikkipuisto) • Virikkeitä ja keskustelua, koulutusta • Varahoito, sijaisapu, lomat • Arvostusta, tasavertaisuutta • Apua ja tukea vaikeissa tilanteissa ja haastavien lasten kanssa (esim. kelto) • Yhteistyötä päiväkodin kanssa (esim. tilat, välineet, piha, toiminta) • Työsuojelu (ergonomia, konsultaatio, ilmastointi, kuntoremontti) • Yhteistyö neuvolan ja seurakunnan kanssa 	<p>Mitä mahdollisuuksia verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) on vielä käyttämättä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisää yhteisiä tapahtumia ja retkiä • Muiden perhepäivähoitajien, yksityisten perhepäivähoitajien, ryhmiksen ja tiimien kanssa yhteistyötä • Päiväkodit, esiopetus, leikkipuistot • Pitäisi olla itse aktiivinen • Seurakunta • Vanhukset, martat, palokunta, poliisi, yritykset • Internet • Liika verkostoituminen hajottaa • Koulutusta, asiantuntijoita
<p>Mikä verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) ei toimi tai turhauttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usein ei mikään turhauta • Päiväkoti on piittaamaton, eskarissa ei tehdä yhteistyötä • Varahoito- ja varahenkilöjärjestelmä eivät toimi • Tieto tapahtumista, kokouksista ja muutoksista ei kulje • Seurakunta passiivinen • Verkostoyhteistyö liian työteliäs hyötyyn nähden • Leikkipuisto, kerho toimimaton • Ei yhteyksiä muihin perhepäivähoitajiin 	<p>Mikä verkostoyhteistyössä (muu päivähoito, virastot, laitokset, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset) on toiminut hyvin?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö päiväkotien kanssa (sali, lelut, piha, tutustuminen) • Seurakunta (kirkko, juhlat, lauluhetket) • Leikkipuisto (erityisesti ulkoilu) • Yhteistyö muiden hoitajien kanssa • Tiimi, ryhmäperhepäiväkoti • Kirjasto • Yhteiset tapahtumat (nukketeatteri, juhla) • Kelto • Myös: Vanhukset, monitoimitalot, jumppatilat, MLL

10. Työhyvinvointi

<p>Mitkä tavoitteet korostuvat oman hyvinvointisi, työkykysi säilymiseen ja kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oma fyysinen kunto, ergonomia (selkä, kuluminen), terveys, kevyt ruoka • Oman perheen tuki, ystävät ja harrastukset • Opiskelu, alan kirjallisuus • Mielihyvä ja hyvinvointi työssä • Työyhteisö ja kontaktit • Esimiehen tuki • Uudet oivallukset, huomaa kehittyvänsä, motivaatio, monipuolisuus • Oma aktiivisuus tärkeää, ei jämähdä • Varahoito, työpäivä lyhyemmäksi ja säännöllisemmäksi, lomien jako • Perhepäivähoidon vähäinen tuntemus ja arvostus 	<p>Mitä lisämahdollisuuksia kannattaisi ehkä kokeilla oman työhyvinvointisi, työssä kehittämisessä ja työssä jaksamisesi parantamiseksi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulutus, täsmäkoulutus, työnohjaus, • Liikunta, oman kunnon kohottaminen, taukojumppa • Virkistys, kuntolomia erillään työstä • Työterveyttä pitäisi lähentää • Teemailtoja, yhteisiä tapaamisia, yhteistyötä • Se on itsestä kiinni • Omat harrastukset, harrastusten soveltaminen työssä • Työn kierto, päiväkotityö • Vähemmän byrokratiaa • Tietotekniikka • Jatkuvuutta lapsiryhmään, työsuhteeseen
<p>Mikä on eniten vähentänyt omaa työssä jaksamistasi? Mikä rajoittaa pahiten oman työsi kehittämistä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pitkät työpäivät • Oma terveys, ikääntyminen, ergonomian puute, selkävaivat, asenne • Lähimmät työtoverit • Oma perhe, läheiset, oma elämä • Liian vähän koulutusta • Työtovereiden vaihtuvuus, epävarma työ • Huono palkka, ei ylityövapaita, palkantarkastuskuukaudet • Yksinäisyys, välinpitämättömyys • Muuta: Kiire, viikonlopputyöt, lasten poissaolot ja sairaudet, esimiehen vaihtuminen, lomasuunnittelu, siivous 	<p>Miten sinä saat parhaiten tukea (esim. työtovereilta, muulta päivähoitolta, esimiehiltäsi) omassa työssä jaksamiseen ja työsi kehittämiseen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selvästi eniten tukea saa työtovereilta ja esimieheltä • Erilaiset koulutukset • Omalta perheeltä ja ystäviltä • Kiitos ja kannustus auttavat jaksamaan • Vanhempien tyytyväisyys tärkeää • Lasten tyytyväisyys antaa voimia • Kehityskeskustelut • Muuta: Kehittämispäivät, virkistystoiminta, harrastukset, olemalla avoin, puistotapaamisissa, kun varahoito toimii, yhteisellä suunnittelulla ja yhteisillä projekteilla